

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga na temelju odredbe članka 15. točke 2. i članka 8. stavaka 1. i 4. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga („Narodne novine“ broj 140/05 i 12/12), članaka 78. i 97. Zakona o leasingu („Narodne novine“ broj 141/13) u postupku posrednog nadzora pokrenutom po službenoj dužnosti nad poslovanjem leasing društva HETA Asset Resolution Hrvatska d.o.o., Zagreb, Slavonska avenija 6a, OIB: 87064273078, zastupanom po predsjedniku uprave Ewaldu Höheru i članici uprave Suzani Skoriji, na sjednici Upravnog vijeća održanoj dana 22. travnja 2021. donosi

RJEŠENJE

1. Društvu HETA Asset Resolution Hrvatska d.o.o., Zagreb, Slavonska avenija 6a, OIB: 87064273078, radi otklanjanja utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti, nalaže se u roku od 30 dana od zaprimanja ovog Rješenja dostaviti pisano očitovanje Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga o aktivnostima koje je poduzelo prema svim primateljima leasinga čije su ugovorne obveze neosnovano i netransparentno jednostrano izmijenjene temeljem odluka uprave o promjeni kamatnih stopa donesenih u 2008. i 2009. godini.
2. Društvu HETA Asset Resolution Hrvatska d.o.o., Zagreb, Slavonska avenija 6a, OIB: 87064273078, nalaže se da u roku od 5 dana od dana primitka ovoga Rješenja, na početnoj internetskoj stranici društva HETA Asset Resolution Hrvatska d.o.o., objavi da je Hanfa donijela ovo Rješenje dana 22. travnja 2021., sa mrežnom poveznicom na internetsku stranicu Hanfe na kojoj je ovo Rješenje objavljeno i tu obavijest drži na početnoj internetskoj stranici neprekidno 60 dana.
3. Društvu HETA Asset Resolution Hrvatska d.o.o., Zagreb, Slavonska avenija 6a, OIB: 87064273078 zabranjuje se isplata dobiti do 30. travnja 2022. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Na temelju članka 78. Zakona o leasingu („Narodne novine“ broj 141/13; dalje u tekstu: Zakon), a uzimajući u obzir dokumentaciju zaprimljenu u sklopu predmeta KLASA: 973-04/20-01/27 ovlaštene osobe Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (dalje u tekstu: Hanfa) obavile su po službenoj dužnosti posredni nadzor nad poslovanjem društva HETA Asset Resolution Hrvatska d.o.o., Zagreb, Slavonska avenija 6a, OIB: 87064273078 (dalje u tekstu: Društvo) po predmetu nadzora obračuna kamatnih stopa po ugovorima o leasingu.

O obavljenom posrednom nadzoru dana 4. veljače 2021. sastavljen je Zapisnik o obavljenom nadzoru, KLASA: UP/I 973-06/21-01/04, URBROJ: 326-01-50-52-521-21-2, (dalje u tekstu: Zapisnik). Društvu je omogućeno ostvariti i zaštititi svoja prava i pravne interese sukladno članku 88. stavku 2. Zakona, a u svezi s člankom 92. stavkom 3. Zakona na način da je imalo pravo uložiti prigovor na Zapisnik, odnosno dostaviti eventualne primjedbe uz koje je bilo dužno priložiti dokumentaciju kojom dokazuje osnovanost navoda. Društvo je dana 18. veljače 2021. dostavilo podnesak „Prigovor na Zapisnik o obavljenom nadzoru KLASA: UP/I 973-06/21-01/04, URBROJ: 326-01-50-52-521-21-2 od 4. veljače 2021. godine“ (dalje u tekstu: Prigovor).

1. Nadzorom nad obračunom kamatnih stopa u ugovorima o leasingu utvrđeno je kako je Društvo u razdoblju od 2007. do 2009. sklapalo ugovore o leasingu u valuti EUR i CHF gdje je obračunavalo leasing rate/obroke temeljem promjenjive kamatne stope (ugovorene ili interno određene od strane Društva) koja se sastojala od kamatne marže i vrijednosti ugovorene referentne kamatne stope (3m EURIBOR za ugovore u valuti EUR i 3m LIBOR za ugovore u valuti CHF).

Nadzorom je utvrđeno da je Društvo u 2008. i 2009. promijenilo inicijalno ugovorene kamatne stope u ugovorima o leasingu na način da je temeljem više odluka Uprave Društva povećalo

kamatnu maržu. Iz navedenih odluka o povećanju kamatne marže je razvidno da se iste nisu primjenjivale na cjelokupni portfelj, već je dio primatelja leasinga bio izuzet od povećanja kamatnih marži što upućuje na selektivan pristup Društva pri promjeni kamatnih marži. Temeljem dostavljene, Društvu raspoložive dokumentacije Hanfa se nije mogla uvjeriti na koliko je ugovora o leasingu kamatna marža povećana.

Društvo se očitovalo da je promjena kamatnih marži izvršena sukladno općim uvjetima ugovora o leasingu. Međutim, Hanfa je utvrdila da su ugovorne odredbe koje reguliraju promjenu kamatnih stopa nejasne te da nisu davale pravo Društvu da mijenja kamatnu maržu u aktivnim ugovorima o leasingu. Također je utvrđeno da su ugovorne odredbe sastavljene suprotno Zakonu o obveznim odnosima („Narodne novine“ br. 35/05, 41/08; dalje u tekstu: ZOO iz 2008.) jer nisu predviđale suglasnost ugovornih strana o izmjeni kamatnih stopa/leasing obroka (kao bitnog sastojka ugovora) već su omogućavale jednostranu izmjenu istih od strane Društva.

Prilikom povećanja kamatnih marži Društvo nije jasno i pravovremeno obavijestilo primatelje leasinga o navedenom čime je izbjegnuto utjecaj primatelja leasinga na izmjene bitnog sastojka ugovora o leasingu. S obzirom da je jednostrano izmijenilo kamatne marže Društvo je postupilo suprotno odredbama članka 247. ZOO iz 2008.

Kao razlog povećanja kamatnih marži u ugovorima o leasingu Društvo je navelo povećanje kamatnih marži u primljenim kreditima. Nadzorom je utvrđeno da nije došlo do povećanja inicijalno ugovorenih kamatnih marži u primljenim kreditima (kojima je Društvo financiralo ugovore o leasingu kod kojih je povećalo kamatne marže) odnosno nije došlo do povećanja troškova za Društvo vezanih uz financiranje tada aktivnih ugovora o leasingu. Do porasta kamatnih marži je došlo u novosklopljenim kreditima (iako u 2008. kada je Društvo počelo povećavati kamatne marže u ugovorima o leasingu nije zabilježen značajan porast) čime je došlo do povećanja prosječnog troška refinanciranja Društva. Međutim, porast kamatnih marži u novosklopljenim kreditima (kojima bi se trebali financirati novi ugovori o leasingu) ne bi trebao utjecati na porast kamatnih stopa u već sklopljenim ugovorima o leasingu, već samo u novim. Do povećanja prosječnog troška refinanciranja Društva (prosječnih kamatnih marži u primljenim kreditima) jednim dijelom je došlo zbog ročne neusklađenosti izvora financiranja i plasmana (zatvaranje dospjelih kredita sklopljenih u 2004. s nižom kamatnom maržom s kreditima sklopljenim u 2009. s većom kamatnom maržom). Na primljene kredite u 2009. s većom kamatnom maržom odnosio se tek manji dio kreditnog zaduženja Društva, a povećanje kamatnih marži je provedeno na većem dijelu portfelja ugovora o leasingu. Slijedom navedenog, Hanfa je zaključila da Društvo nije imalo opravdane razloge za podizanje kamatne marže u ugovorima o leasingu.

Uzimajući u obzir sve gore opisano, nadzorom je utvrđeno da je Društvo jednostrano i selektivno povećalo inicijalno ugovorene kamatne stope (marže) temeljem kojih je obračunavalo leasing rate/obroke pri čemu kao podlogu za navedeno nije imalo jasne ugovorne odredbe i opravdane razloge te o navedenim izmjenama nije na primjeren način obavijestilo primatelje leasinga. Tako povećane kamatne stope (marže) Društvo je održavalo do isteka ugovora te je na taj način primateljima leasinga zaračunalo leasing rate/obroke u iznosu većem od inicijalno ugovorenog.

Navedenim postupanjem članovi Uprave Društva nisu osigurali da poslovanje Društva bude u skladu s odredbama tada važećeg Zakona o leasingu („Narodne novine“ br. 135/06; dalje u tekstu: Zakon iz 2006.) i propisima donesenim na temelju tog zakona, odnosno u skladu s drugim zakonima kojima se uređuje poslovanje leasing društava te propisima donesenim na temelju tih zakona čime su postupili suprotno članku 22. Zakona iz 2006. Pored navedenog, Društvo odnosno članovi njegove uprave su neosnovanom naplatom leasing rata/obroka postupali nesavjesno i nepošteno te protivno pravilima struke i najboljim interesima primatelja leasinga, te na taj način nisu štitili integritet leasing tržišta, a kako je to određeno člankom 43. točkom 1. Zakona.

U dijelu Prigovora koji se odnosi na, kako Društvo navodi, pogrešna činjenična utvrđenja iz Zapisnika Društvo se osvrnulo na utvrđenje Hanfe kako prilikom povećanja kamatnih marži nije jasno i pravovremeno obavijestilo primatelje leasinga o navedenom čime je izbjegnuto utjecaj primatelja leasinga na izmjene bitnog sastojka ugovora o leasingu. Društvo navodi kako je, prema informacijama kojima raspolaže, primateljima leasinga uz mjesečne rate dostavljalo i obavijesti da je došlo do promjena kamatnih marži, pri čemu se mora uzeti u obzir višegodišnji vremenski period koji je protekao od promjena marži do pokretanja posrednog nadzora Hanfe, tako i zakonom propisanih rokova za čuvanje poslovne dokumentacije. Obavijesti primateljima leasinga bile su, po navodima Društva, redovite i pravovremene, a što je vidljivo iz dokumentacije koja je prezentirana Hanfi.

Isti argument Društvo je navelo i kod prigovora na utvrđenje iz Zapisnika kako obavijesti koje su navodno slane primateljima leasinga o povećanju kamatne marže, osim što ne pružaju dovoljno informacija o promjenama kamatnih marži i razlozima njihove promjene, iste ne sadrže ni informaciju kome su i kada slane. Hanfa se u nastavku očituje na oba prigovora.

Za potrebe nadzora Hanfa je od Društva zatražila pojašnjenje načina obavještavanja primatelja leasinga o promjenama kamatne marže te su za ugovore odabrane u uzorak zatražene obavijesti ili računi dostavljeni primatelju leasinga iz kojih je vidljivo da je primatelj leasinga obaviješten o promjenama leasing rate/obroka zbog promjene kamatne stope uzrokovane promjenom kamatne marže.

Iako je tijekom nadzora bilo pozvano da dostavi obavijesti po ugovorima iz uzorka iz kojih je vidljivo da je primatelj leasinga obaviješten o promjeni kamatne marže, Društvo iste nije dostavilo već je dostavilo račune za kamate (kod financijskog leasinga) i leasing obroke (kod operativnog leasinga) koje je izdalo primateljima leasinga u trenucima podizanja kamatnih marži. Uvidom u navedene račune utvrđeno je da isti ne sadrže nikakvu informaciju da se mijenjala kamatna stopa (odnosno kamatna marža) temeljem koje Društvo izračunava leasing rate/obroke već je u njima samo naveden iznos leasing rate/obroka koji primatelj leasing treba platiti. Iz navedenog je očito kako je cilj dostavljenih računa samo obavijest o iznosu rate/obroka koji treba platiti, a ne obavještavanje o namjeri izmjene inicijalno ugovorenih uvjeta financiranja s kojom bi se primatelj leasinga kao ugovorna strana trebao usuglasiti.

Društvo se tijekom nadzora očitovalo da su primatelji leasinga obavještavani o promjenama kamatne marže na način da su uz mjesečne rate/obroke kod kojih je došlo do promjene zbog promjene kamatne marže zaprimili i obavijest o korekcijama kamatnih stopa/troškova leasinga. U prilogu očitovanja Društvo je dostavilo tri dokumenta koji po navodima Društva predstavljaju primjerke obavijesti primateljima leasinga o povećanju kamatnih marži. U navedenim dokumentima je u bitnome navedeno da Društvo obavještava primatelje leasinga da provodi korekciju kamatnih stopa/troškova leasinga sukladno ugovornim odredbama i općim uvjetima pri čemu kao razloge navodi nepovoljnu globalnu financijsku situaciju na tržištu kapitala i smanjenje kreditnog rejtinga Republike Hrvatske od strane vodećih svjetskih kreditnih agencija, a što je povećalo troškove refinanciranja Društva na međunarodnom tržištu. Uvidom u navedene dokumente (po navodima Društva obavijesti primateljima leasinga) Hanfa je zaključila da, osim što ne pružaju dovoljno informacija o promjenama kamatnih marži i razlozima njihove promjene, isti sadrže samo gore opisani tekst bez informacije kome su i kada slane iz čega se Hanfa nije mogla uvjeriti da navedeni dokumenti predstavljaju obavijesti koje su zaista dostavljene primateljima leasinga.

Slijedom navedenog, s obzirom da računi izdani primateljima leasinga u trenutku podizanja kamatnih marži ne sadrže nikakvu informaciju o istom, te da se Hanfa nije mogla uvjeriti da su dostavljeni dokumenti (za koje Društvo tvrdi da su primjeri obavijesti primateljima leasinga o povećanju kamatne marže) zaista i slani primateljima leasinga, Hanfa je utvrdila da primatelji leasinga nisu bili na jasan način upoznati s promjenama kamatnih marži u ugovorima o leasingu.

Iako se radi o višegodišnjem vremenskom periodu koje je proteklo od sklapanja navedenih ugovora do nadzora Hanfe ono ne opravdava postupanje Društva s ugovornom

dokumentacijom jer nije sačuvalo preslike iste niti u elektroničkom obliku. Leasing društvo dužno je uspostaviti sveobuhvatan i učinkovit sustav upravljanja rizicima u skladu s vrstom, opsegom i složenosti svoga poslovanja kako to određuje članak 69. stavak 2. Zakona pa tako i sačuvati preslike ugovorne dokumentacije u slučaju pokretanja sporova ili pojave drugih pitanja vezanih uz sklopljene ugovore o leasingu. Hanfi je nejasno kako Društvo od toliko velikog broja sklopljenih i tada aktivnih ugovora ne raspolaže ni jednim primjerkom poslano obavijesti primatelju leasinga. Pogotovo zato jer Društvo raspolaže s izdanim računima za kamate i leasing obroke iz tog vremena. Ukoliko su obavijesti doista i poslano primateljima leasinga te su sukladno navedenom primatelji leasinga bili upoznati s povećanjem kamatnih marži u ugovorima o leasingu, Društvo je u konačnici moglo zatražiti primjerke tih obavijesti od primatelja leasinga. Pored navedenog Društvo nije dostavilo nikakve dokaze koji bi potvrdili navode da su navedene obavijesti uništene. Društvo bi barem trebalo raspolagati s popisom dokumentacije za koju je dobilo odobrenje za uništenje. S obzirom na navedeno Hanfa ne prihvaća navode Društva te ostaje pri utvrđenjima iz Zapisnika.

Društvo Prigovorom osporava nadzorom utvrđenu činjenicu kako nije došlo do povećanja inicijalno ugovorenih kamatnih marži u primljenim kreditima (kojima je Društvo financiralo ugovore o leasingu kod kojih je povećalo kamatne marže) odnosno nije došlo do povećanja troškova za Društvo vezanih uz financiranje tada aktivnih ugovora o leasingu. Osporava i utvrđenje kako porast kamatnih marži u novosklopljenim kreditima (kojima bi se trebali financirati novi ugovori o leasingu) ne bi trebao utjecati na porast kamatnih stopa u već sklopljenim ugovorima o leasingu, već samo u novim. Društvo navodi kako je svoje dospjele obveze po zajmovima reprogramiralo novim zajmovima kod kojih je ugovorena kamatna marža bila znatno veća od kamatne marže na inicijalno sklopljene ugovore. Društvo napominje kako je potrebno uzeti u obzir tadašnje okolnosti na financijskom tržištu na kojem je zbog globalne krize došlo do povećanja kamatnih stopa odnosno troškova zaduživanja, dugoročno zaduživanje nije bilo financijski održivo te je Društvo bilo primorano zaduživati se na kraći rok po nepovoljnijim uvjetima, pri čemu su novosklopljeni ugovori korišteni za reprogram dospelih ugovora.

Nadzorom je utvrđeno da je Društvo svoje poslovanje (ugovore o leasingu) financiralo primljenim kreditima od matice (Hypo Alpe-Adria-Bank International AG). U tijeku nadzora Društvo se očitovalo da je razlog povećanja kamatnih marži u ugovorima o leasingu bilo povećanje troškova refinanciranja koje je nastupilo zbog toga što je Društvo dospjele kredite od matice u 2009. refinanciralo novim kreditima od matice koji su imali veću ugovorenu maržu. Naime, nadzorom je utvrđeno da je Društvo četiri kredita sklopljena u 2004. u ukupnom iznosu od 260 mil. EUR s ugovorenom kamatnom maržom od 1,05% podmirilo u 2009. na način da je za potrebe podmirjenja tih kredita podiglo 6 kredita u ukupnom iznosu od 260 mil. EUR s ugovorenom kamatnom maržom u rasponu od 3,58% do 4,54%. Prema tome, namjena kredita podignutih u 2009. nije bila financiranje novih ugovora o leasingu, već podmirenje obveza po dospelim kreditima sklopljenim u 2004. s time da su navedeni krediti sklopljeni sa znatno većom kamatnom maržom u odnosu na kamatne marže u prethodno sklopljenim kreditima koji su istima podmireni.

Nadzorom je utvrđeno da za vrijeme trajanja primljenih kredita kojima su financirani ugovori o leasingu nije došlo do povećanja inicijalno ugovorenih kamatnih marži odnosno da nije došlo do povećanja troškova za Društvo vezanih uz financiranje tada aktivnih ugovora o leasingu.

Činjenica je da su se u 2009. kamatne marže u novosklopljenim kreditima povećavale u odnosu na prethodno sklopljene kredite iz razloga kriznih okolnosti i povećanja premije rizika na Republiku Hrvatsku (credit default swap) te da je porast kamatnih marži u novosklopljenim kreditima utjecao na porast prosječnog troška refinanciranja Društva. Sukladno članku 22. stavku 2. Zakona iz 2006. članovi uprave leasing društva moraju osigurati praćenje rizika kojima je izloženo leasing društvo kod poslovanja te donijeti odgovarajuće mjere kojima će leasing društvo ograničavati rizike. No adekvatno upravljanje rizicima u Društvu podrazumijevalo bi kamatnu i ročnu usklađenost izvora i plasmana kako bi se zaštitilo od rizika na tržištu. Slijedom navedenog, novosklopljenim kreditima bi se trebali financirati novi ugovori

o leasingu kod kojih bi se ugovarale inicijalno veće kamatne marže u odnosu na prethodno sklopljene ugovore o leasingu čime bi se povećale i prosječne kamatne marže u ugovorima o leasingu. Hanfa je zaključila kako porast kamatnih marži u novosklopljenim kreditima ne bi trebao utjecati na porast kamatnih marži u već sklopljenim ugovorima o leasingu koji se njima ne financiraju, već samo u novim.

Međutim, kako je prethodno navedeno Društvo s kreditima sklopljenim u 2009. nije financiralo nove ugovore o leasingu, već je iste koristilo za zatvaranje obveza po dospjelim kreditima sklopljenim u 2004. godini. Time je došlo je do porasta prosječnih kamatnih marži na primljene kredite koje u dovoljnoj mjeri nije pratilo povećanje kamatnih marži u ugovorima o leasingu. Da je navedenim kreditima financiralo nove ugovore o leasingu Društvo je, temeljem kalkulacije ulaznih troškova, u istima moglo odrediti više kamatne marže čime bi kompenziralo porast kamatnih marži u primljenim kreditima te izbjeglo negativan utjecaj na poslovni rezultat Društva. Međutim, Društvo je navedeni jaz između kamatnih prihoda i rashoda odlučilo kompenzirati na način da je odlukama uprave Društva jednostrano podiglo kamatne marže u tada aktivnim ugovorima o leasingu pri čemu za navedeno nije imalo jasnu ugovornu osnovu ni opravdane razloge. Prema tome, Hanfa je zaključila da se povećanje kamatnih marži u novim kreditima sklopljenim u 2009. ne može dovesti u vezu s prethodno sklopljenim ugovorima o leasingu da bi se moglo zaključiti da su se Društvu povećali troškovi vezani uz financiranje tih ugovora o leasingu, a što bi mogao biti opravdan razlog za podizanje kamatnih marži u tada aktivnim ugovorima o leasingu.

Iz svega navedenog proizlazi da je do povećanja troškova refinanciranja Društva jednim dijelom došlo zbog toga što Društvo u 2004. prilikom strukturiranja posla leasinga nije uskladilo novčane tokove primljenih kredita i danih leasing plasmana. Dakle, Društvo je pogrešno strukturiralo svoj poslovni model još u 2004. kada nije bilo poremećaja na tržištu čime je svoje poslovanje izložilo riziku promjena kamatnih stopa. Da je adekvatno upravljalo rizicima odnosno uskladilo izvore financiranja i plasmane Društvo bi novčanim tokovima iz ugovora o leasingu zatvorilo obveze po primljenim kreditima koje su dospijevale u 2009. godini. Međutim, primljeni krediti nisu se zatvarali novčanim tokovima iz ugovora o leasingu, već su se za njihovo zatvaranje koristili novi krediti. Zbog poremećaja na tržištu došlo je do materijalizacije rizika na način da je Društvo, uslijed znatnog porasta kamatnih marži na financijskom tržištu, kredite sklopljene u 2004. s niskom kamatnom maržom zatvaralo s kreditima sklopljenim u 2009. sa znatno višom kamatnom maržom, a što je utjecalo na porast prosječnog troška refinanciranja Društva.

Društvo je u svom poslovanju slobodno određivati uvjete financiranja svog poslovanja kao i uvjete pod kojim sklapa ugovore o leasingu, ali je pri tome dužno voditi računa o rizicima kojima se pri tome izlaže. Činjenica je da je zbog poremećaja na tržištu došlo do porasta kamatnih marži u novim ugovorima o kreditu te da su se time povećale prosječne ponderirane marže u primljenim kreditima, ali je činjenica da je do toga došlo zbog neadekvatnog upravljanja rizicima u Društvu. Svoje propuste u upravljanju rizicima Društvo je prevalilo na primatelje leasinga na način da je povećalo kamatne marže u ugovorima o leasingu. Hanfa je stava da primatelji leasinga ne mogu snositi troškove koji su nastali za Društvo zbog propusta u upravljanju rizicima. Pogotovo zato što nije došlo do povećanja troškova vezanih uz financiranje tada aktualnih ugovora o leasingu kod kojih je Društvo povećalo kamatne marže.

Pored navedenog, nadzorom je utvrđeno da se na navedenih 6 ugovora o kreditu sklopljenih u 2009. s visokom kamatnom maržom u ukupnom iznosu od 260 mil. EUR na dan 31. prosinca 2009. odnosilo samo 20% kreditnog zaduženja. Prema tome, čak i kada bi, zbog porasta kamatne marže u novosklopljenim kreditima, bilo opravdano podizati kamatne marže u postojećim ugovorima o leasingu (što Hanfa smatra da nije) na navedene primljene kredite s većom kamatnom maržom odnosilo se samo 20% kreditnog zaduženja što nikako ne može biti opravdan razlog za podizanje marži na znatnom dijelu aktivnih ugovora o leasingu.

Također, nadzorom je utvrđeno da je Društvo počelo mijenjati kamatne marže u ugovorima o leasingu od travnja 2008. pri čemu je kao razlog za navedeno postupanje navelo porast

troškova refinanciranja. Međutim, prema podacima iz godišnjih revidiranih financijskih izvještaja kamatne marže u primljenim kreditima u 2008. su se kretale u rasponu od 0,62% do 1,08% što se ne može okarakterizirati kao značajan rast kamatnih marži u novosklopljenim kreditima. Prema tome, čak i kada bi, zbog porasta kamatne marže u novosklopljenim kreditima, bilo opravdano podizati kamatne marže u postojećim ugovorima o leasingu (što Hanfa smatra da nije) iz navedenog je razvidno da u 2008. nije došlo do značajnog porasta kamatnih marži u novosklopljenim kreditima (troškova refinanciranja Društva) koji bi eventualno opravdali povećanje kamatnih marži u ugovorima o leasingu.

Slijedom navedenog Hanfa ne prihvaća navode Društva iznesene u Prigovoru te ostaje kod utvrđenja iz Zapisnika da Društvo nije imalo opravdane razloge za povećanje kamatnih marži u ugovorima o leasingu.

U odnosu na utvrđenje Hanfe iz Zapisnika kako se na primljene kredite u 2009. s većom kamatnom maržom odnosio tek manji dio kreditnog zaduženja Društva, a povećanje kamatnih marži je provedeno na većem dijelu portfelja ugovora o leasingu Društvo navodi kao pogrešno, neutemeljeno i kontradiktorno. Razlog je, navodi se, jer i sama Hanfa u Zapisniku utvrđuje kako se na temelju dostavljene dokumentacije nije mogla uvjeriti na koliko je ugovora o leasingu kamatna marža povećana.

Društvo je na zahtjev Hanfe dostavilo ukupno 18 odluka Uprave Društva o promjenama početno ugovoreni kamatnih marži donesenih u razdoblju od 17. ožujka 2008. do 18. studenog 2010. koje se tiču promjena kamatnih marži kod aktivnih ugovora o leasingu, kod odobrenih okvira za financiranje, kod internog financiranja članica Hypo grupe te kod financiranja djelatnika i bivših djelatnika Hypo Grupe. Temeljem analize obračuna kamatnih stopa Hanfa je zaključila da je Društvo dostavilo samo dio odluka kojima su se povećavale marže odnosno da Društvo nije dostavilo kompletnu dokumentaciju već samo onu s kojom je u tome trenutku raspolagalo. S obzirom na navedeno Hanfa se nije mogla uvjeriti na koliko je točno ugovora kamatna marža povećana. Iz navedenih odluka o povećanju kamatne marže je razvidno da se iste nisu primjenjivale na cjelokupni portfelj, već je dio primatelja leasinga bio izuzet od povećanja kamatnih marži što upućuje na selektivan pristup Društva pri promjeni kamatnih marži. No iz same naravi odluka koje su sastavljene na način da je Društvo donosilo odluku o povećanju kamatne marže za cjelokupni portfelj pa su se tek onda navodile iznimke od donesene odluke jasno je da se odluka o povećanju marže odnosila na većinu portfelja Društva. Također, uvidom u popise ugovora kod kojih je marža promijenjena (koji su dostavljeni uz odluke o povećanju kamatne marže) te na osnovu prethodnih saznanja o veličini portfelja Društva, Hanfa je utvrdila da je kamatna marža povećana na znatnom dijelu portfelja koji je u očitom nerazmjeru s dijelom kreditnog zaduženja kod kojeg se povećala kamatna marža.

Nadalje, Društvo u Prigovoru navodi da je dana 2. veljače 2021. dostavilo obavijest Hanfi o upisu i promjenama podataka koji se upisuju u sudski registar dostavljanjem prijave za upis u sudski registar promjene člana Društva, člana uprave Društva, ovlaštenja u zastupanju člana uprave Društva, članova nadzornog odbora Društva i izmjene odredbi Izjave o osnivanju Društva zajedno sa priložima. Stoga Društvo smatra da podaci o članu Društva, članovima uprave i članovima nadzornog odbora Društva navedeni u Zapisniku nisu točni.

Hanfa prihvaća prigovor Društva. No navedeno ne mijenja činjenicu kako je Društvo kao subjekt nadzora detaljno označeno u Zapisniku nazivom, adresom i osobnim identifikacijskim brojem te je nedvojbeno o kojem se subjektu nadzora radi. Pored navedenog, s obzirom da Društvo već duže vrijeme ne sklapa nove ugovore o leasingu te da predmet nadzora obuhvaća aktivnosti Društva u razdoblju od 2007. do 2010. te da su odgovorne osobe Društva u tom razdoblju navedene u Zapisniku Hanfa navedeni prigovor ne smatra bitnim u odnosu na utvrđenja iz Zapisnika. Izmjene koje su Hanfi dostavljene netom prije dostave Zapisnika unesene su u ovo rješenje te će ubuduće biti unesene i u sve akte Hanfe vezane uz Društvo.

U dijelu Prigovora koji je Društvo označilo kako se odnosi na promjene kamatne marže i opće uvjete ugovora o leasingu navodi se kako je Hanfa pogrešno i kontradiktorno utvrdila kako

Društvo nije imalo pravo mijenjati promjenjivu kamatnu stopu/obrok u ugovorima o leasingu te da to nije moglo napraviti bez suglasnosti druge ugovorne strane.

Društvo navodi kako je Hanfa u Zapisniku utvrdila kako su ugovorne odredbe koje reguliraju promjenu kamatnih stopa nejasne te da nisu davale pravo Društvu da mijenja kamatnu maržu. Ukoliko je utvrđeno da su navedene ugovorne odredbe nejasne Društvo postavlja pitanje kako je onda Hanfa mogla utvrditi da one nisu davale pravo Društvu da mijenja kamatnu maržu. Društvo navodi kako je takav zaključak Hanfe kontradiktoran pa samim time i pogrešan.

Društvo navodi da je u općim uvjetima ugovora o leasingu bila navedena osnova za promjenu kamatnih marži, a u kojim općim uvjetima je pisalo da „*ukoliko se porezi, davanja i pristojbe koji su temelj kalkulacije promijene ili se uvedu novi, ako dođe do promjene tečaja valuta i/ili uvjeta na tržištu kapitala, odnosno ukoliko dođe do promjene troškova refinanciranja, ili ako se prodajna cijena predmeta leasinga povisi prije isporuke, Davatelj leasinga može uskladiti obračun rate.*“

Dodatno Društvo u Prigovoru citira i odredbe općih uvjeta financijskog leasinga nekretnina od 14. studenog 2008. kojima je određeno kako „*Usklađivanje visine iznosa rate ili drugih plaćanja iz ugovora uslijed promjene valutnih tečajeva, promjene valute plaćanja, uvjeta refinanciranja, kamatne stope ne smatraju se izmjenom ili dopunom ugovora i za takva usklađenja nije potrebna suglasnost primatelja leasinga.*“ Društvo navodi kako je u potpunosti nejasno iz kojeg razloga Hanfa smatra da navedene odredbe općih uvjeta ne sadrže jasno propisano pravo Društva da usklađuje leasing rate zbog promjene uvjeta financiranja, već samo sadrže odredbu da se takvo usklađenje ne smatra izmjenom ugovora. Tako navodi da i iz samog gramatičkog tumačenja odredbi općih uvjeta ugovora o leasingu proizlazi kako Društvo ima pravo usklađivati visinu iznosa rate te da za takvo usklađenje nije potrebna suglasnost primatelja leasinga, a iz razloga koji su drugoj ugovornoj strani u trenutku sklapanja ugovora bili poznati odnosno nisu joj mogli ostati nepoznati.

Hanfa je nadzorom ugovornih odredbi Društva utvrdila da se leasing rata/obrok, osim zbog promjene referentnih kamatnih stopa te jasnih i objektivnih razloga (promjena nabavnih troškova objekta leasinga, tečajne razlike, izmjena ili uvođenje novih javnih pristojbi, taksi, poreza i sl.) može mijenjati i zbog „promjene troškova refinanciranja Društva“.

Nadzorom je utvrđeno da je Društvo promijenilo leasing rate/obroke na način da je promijenilo kamatnu stopu temeljem koje je obračunavalo te leasing rate/obroke odnosno njen sastavni dio - kamatnu maržu. Međutim, iz navedenih odredaba općih uvjeta nije jasno određeno na koji se način mijenja leasing rata/obrok u slučaju „promjene troškova refinanciranja“ odnosno da se leasing rate/obroci mogu mijenjati promjenom kamatne marže u ugovorima o leasingu.

Nadalje, iako je u ugovornim odredbama popisano da se leasing rata/obrok može mijenjati zbog „promjene troškova refinanciranja“ iz navedenih odredaba nije jasno određeno o čemu ovisi promjenjivost leasing rata/obroka odnosno što znači pojam „troškovi refinanciranja“. Iz očitovanja Društva o razlozima promjene kamatnih stopa se može zaključiti da promjena troškova refinanciranja znači promjenu kamatnih marži u primljenim kreditima kojima Društvo financira svoje poslovanje (ugovore o leasingu). Ukoliko bi se navedenu odredbu tumačilo na taj način, nejasno je odnosi li se ta promjena na promjenu uvjeta financiranja u već sklopljenim ugovorima o kreditu (kojima su financirani aktivni leasing ugovori) kod kojih je u tijeku njihovog trajanja došlo do promjene inicijalno ugovorenih kamatnih marži. Ili se ta promjena odnosi na promjenu (povećanje) prosječnog troška refinanciranja do kojeg je došlo iz razloga povećanja kamatnih marži u novim kreditima u odnosu na postojeće kredite. Nadalje, iz navedene odredbe općih uvjeta nije jasno u kojem bi se smjeru trebala kretati promjena troškova refinanciranja (kamatnih marži) da bi se na osnovu takve promjene vršila promjena kamatne marže u ugovorima o leasingu odnosno da li se promjene kamatne marže vrše samo kod rasta troška refinanciranja ili u oba smjera.

Sukladno navedenom, Hanfa je zaključila da u ugovorima o leasingu nisu jasno određene izmjene kamatnih stopa temeljem kojih Društvo obračunava leasing rate/obroke. Društvo nije ugovorom točno odredilo način izmjene kamatne stope koji bi bio jasan i poznat primatelju

leasinga te koji bi bio objektivne prirode na koji ugovorne strane ne bi svojevrijem mogle utjecati. Prema tome primatelju leasinga nisu na razumljiv način prezentirane njegove potencijalne obveze koje bi mogle dovesti do većih troškova kamata/leasing obroka od onih koje su inicijalno ugovorene. S obzirom na sve navedeno Hanfa ostaje pri utvrđenju iz Zapisnika da navedene ugovorne odredbe nisu davale pravo Društvu da mijenja kamatnu maržu u tada aktivnim ugovorima o leasingu.

Vezano uz citirane odredbe općih uvjeta financijskog leasinga nekretnina od 14. studenog 2008. nadzorom je utvrđeno da u istima nije navedena odredba o mogućnosti usklađivanja rate zbog promjene troškova refinanciranja, a koja je navedena ostalim pregledanim općim uvjetima (točka 6.8 općih uvjeta), već je navedena samo odredba da se takvo usklađenje ne smatra izmjenom ugovora. Hanfa u Zapisniku nije utvrdila da kod tih općih uvjeta nije propisano da se leasing/rata može mijenjati zbog promjene troškova refinanciranja već je samo istaknula različitost navedenih općih uvjeta od ostalih općih uvjeta u kojima je to detaljnije određeno. To potvrđuje i zaključak Hanfe iz Zapisnika da iz ugovornih odredbi proizlazi da se leasing rata/obrok, osim zbog promjene referentnih kamatnih stopa te jasnih i objektivnih razloga (promjena nabavnih troškova objekta leasinga, tečajne razlike, izmjena ili uvođenje novih javnih pristojbi, taksu, poreza i sl.) može mijenjati i zbog „promjene troškova refinanciranja Društva“, a koji zaključak se odnosi i na gore spomenute opće uvjete.

Društvo nadalje u Prigovoru navodi kako je pogrešna teza Hanfe da su se ugovorne strane, a pozivajući se u Zapisniku na odredbe ZOO iz 2008., trebale usuglasiti i s izmjenama visine kamatne stope/leasing obroka koja nedvojbeno predstavlja bitan sastojak ugovora o leasingu. Kao razlog Društvo navodi da su se ugovorne strane u trenutku sklapanja ugovora o leasingu suglasile o promjenjivoj kamatnoj stopi/leasing obroku kao bitnom sastojku ugovora. Ako su se ugovorne strane usuglasile kako je jedan od bitnih elemenata ugovora o leasingu promjenjiva kamatna stopa/leasing obrok, obrazlaže Društvo, onda ne postoji obveza ugovornih strana da se naknadno usuglašavaju o promjenama tog bitnog sastojka. Kada bi tome bilo tako, zaključuje se, onda bi se kod svakog ugovora o kreditu kojem je bitan sastojak promjenjiva kamatna stopa davatelj i primatelj kredita morali usuglasiti o promjeni kamatne stope te za svaku promjenu sklapati novi ugovor ili dodatak ugovoru, a to nije i ne može biti tako.

Nadzorom je utvrđeno da je odredbama općih uvjeta propisano da se usklađivanje leasing rata/obroka uslijed promjene uvjeta refinanciranja ne smatra izmjenom ili dopunom ugovora te da za takvo usklađivanje nije potrebna suglasnost primatelja leasinga. Također je utvrđeno da je Društvo obračunavalo leasing rate/obroke temeljem promjenjive kamatne stope (ugovorene ili interno određene od strane Društva) koja se sastojala od kamatne marže i vrijednosti ugovorene referentne kamatne stope.

Sukladno načelima određenim ZOO iz 2008. ugovor predstavlja pravni posao koji se sklapa suglasnošću volja obje ugovornih strana. Tako se i sukladno članku 247. ZOO iz 2008. (a koje vrijede i danas) ugovor smatra sklopljenim kad su se ugovorne strane suglasile o bitnim sastojcima ugovora. Kamatne stope odnosno leasing obroci nedvojbeno predstavljaju bitne sastojke ugovora. S obzirom da se navedena načela i odredba ZOO-a odnose i na sve izmjene samog ugovora, ugovorne strane bi se trebale usuglasiti i s izmjenama visine kamatne stope/leasing obroka. Iz toga razloga jednostrana promjena bilo koje ugovorne odredbe suprotna je načelu ugovaranja u skladu s odredbama ZOO-a iz 2008.

Nadzorom je utvrđeno da su se Društvo i primatelji leasinga kroz ugovorne odredbe usuglasili o promjenjivoj kamatnoj stopi koja se sastoji od kamatne marže i referentne kamatne stope te su se usuglasili da se ta promjenjiva kamatna stopa mijenja ovisno o promjeni referentne kamatne stope. Iz navedenih odredbi ugovora bi se moglo zaključiti da se fiksni dio kamatne stope (kamatna marža) ne mijenja s obzirom da je isti u ugovornim odredbama određen u točno određenom postotku, te da promjenjivost kamatne stope ovisi isključivo o promjenama referentnih kamatnih stopa. Prema tome, iz navedenog bi se moglo zaključiti da bi fiksni dio

kamatne stope bilo dopušteno mijenjati samo dogovorom ugovornih strana, a ne jednostranom promjenom od strane Društva.

Promjena kamatne stope zbog promjene referentne kamatne stope ne smatra se izmjenom ugovora već usklađivanjem kamatne stope s ugovorenim promjenjivim parametrom na čija kretanja ugovorne strane nemaju utjecaj. Za takvu vrstu promjene nije potrebna suglasnost primatelja leasinga već ga je o istome potrebno obavijestiti na prikladan način kako bi uredno izvršio svoje ugovorne obveze.

Nadzorom je utvrđeno da je Društvo u tijeku trajanja ugovora o leasingu odlukama uprave više puta mijenjalo kamatnu maržu u ugovorima o leasingu koja nedvojbeno predstavlja bitan sastojak ugovora o leasingu pri čemu za navedene promjene nije tražilo suglasnost primatelja leasinga. Međutim, nadzorom je utvrđeno da ugovornim odredbama nije jasno propisano da se kamatne stope mogu mijenjati promjenom fiksnog dijela kamatne stope (kamatne marže).

Iz već opisanog proizlazi kako Društvo ovakvim ugovornim odredbama nije detaljno odredilo način promjene leasing rate/obroka te nije detaljnije obrazložilo objektivne razloge uslijed kojih bi se leasing rata/obrok mogla promijeniti već je iz navedenih odredbi proizlazilo kako se leasing rate/obrok mogu mijenjati isključivo zbog promjene promjenjivog dijela kamatne stope vezanog uz referentnu kamatnu stopu. Ovakve ugovorne odredbe nisu davale za pravo Društvu da bez prethodne suglasnosti druge ugovorne strane mijenja kamatnu maržu. Kako je već navedeno, za promjenu kamatne marže ugovorne strane su se trebale sporazumjeti kako je to propisano načelima i odredbama ZOO iz 2008. Iz toga razloga jednostrana promjena bilo koje ugovorne odredbe za koju prilikom sklapanja ugovora nisu određeni objektivni razlozi i način izmjene o kojima su se ugovorne strane unaprijed dogovorile suprotna je načelu ugovaranja kako to određuju odredbe ZOO iz 2008. Iz navedenog je jasno da su odredbe općih uvjeta sastavljene na način da se prilikom izmjene leasing rate/obroka zbog „promjene troškova refinanciranja“ izbjegne utjecaj primatelja leasinga na navedene izmjene odnosno da Društvu omogući da jednostrano izmijeni visinu leasing rate/obroka bez opravdanog i primatelju obrazloženog razloga.

Hanfa je na osnovu navedenih činjenica prema kojima odredbe ugovora o leasingu ne daju pravo Društvu da mijenja kamatnu maržu te kojima je nejasno određen razlog i način promjene leasing rate/obroka zbog „promjene troškova refinanciranja“ zaključila kako je Društvo za promjene leasing rate/obroka na opisan način bilo dužno sporazumjeti se prethodno s primateljem leasinga. Stoga se ne prihvaća primjedba Društva iznesena u Prigovoru te Hanfa ostaje pri utvrđenjima iz Zapisnika.

Društvo zaključno u Prigovoru navodi kako je imalo pravo mijenjati promjenjivu kamatnu stopu/leasing obrok u ugovorima o leasingu i bez suglasnosti primatelja leasinga, a sve sukladno sklopljenim ugovorima o leasingu te općim uvjetima koji su primateljima leasinga u trenutku sklapanja bili poznati. Pri tome su, dodaje se, činidbe iz ugovora o leasingu u smislu članka 269. ZOO-a bile moguće, dopuštene i određene, odnosno odredive jer su bile vezane uz promjene poreza, davanja i pristojbi koji su bili temelj kalkulacija, promjene tečaja valuta i/ili uvjeta na tržištu kapitala, promjene troškova refinanciranja, promjene cijene predmeta leasinga i slično, a što je uobičajeno u financijskom svijetu i poslovanju.

Društvo nadalje ističe da svi navodi iz Prigovora koji se odnose na pravo Društva da mijenja promjenjivu kamatnu stopu/leasing obrok u ugovorima o leasingu i bez suglasnosti primatelja leasinga predstavljaju i odraz načela slobode uređivanja obveznih odnosa, a koje načelo je jedno od temeljnih načela obveznog prava i prema kojem ugovorne strane slobodno uređuju svoje obvezne (ugovorne) odnose i prilagođavaju ih svojim konkretnim potrebama.

Kako je ranije obrazloženo, Hanfa je nadzorom utvrdila kako je Društvo sklapalo ugovore o leasingu u kojima je određeno kako se leasing rata/obrok, osim zbog promjene referentnih kamatnih stopa te drugih jasnih i objektivnih razloga (promjena nabavnih troškova objekta leasinga, tečajne razlike, izmjena ili uvođenje novih javnih pristojbi, taksu, poreza i sl.) može mijenjati i zbog „promjene troškova refinanciranja Društva“. Za razliku od navedenih objektivnih (na koji ugovorne strane ne mogu utjecati) i jasnih (poznatih primatelju leasinga) razloga,

Društvo je ugovorima o leasingu kao razlog promjene leasing rata/obrok odredilo i „promjene troškova refinanciranja Društva”. Hanfa je, kako je ranije obrazloženo, zaključila kako su navedene odredbe općih uvjeta ugovora o financijskom i operativnom leasingu nejasne, podložne različitim tumačenjima, ne doprinose transparentnosti ugovornih odnosa te ostavljaju mogućnost Društvu da na primatelja leasinga prevali troškove koji nisu vezani uz financiranje aktivnih ugovora o leasingu. S obzirom na navedeno ne može se govoriti kako su odredbe ugovora o leasingu koje govore o promjeni leasing rate/obroka zbog „promjene troškova refinanciranja Društva” određene, odnosno odredive u smislu članka 269. ZOO iz 2008.

Za razliku od referentnih kamatnih stopa na čije kretanje ugovorne strane nemaju utjecaj te čiji je način promjene detaljno i jasno određen, kao i drugih objektivnih razloga na koje ugovorne strane nemaju utjecaj (promjena nabavnih troškova objekta leasinga, tečajne razlike, izmjena ili uvođenje novih javnih pristojbi, taksu, poreza i sl.) razlog promjene leasing rata/obroka zbog „promjene troškova refinanciranja Društva” ne predstavlja jasan i objektivan razlog promjene kamatne stope koji bi bio poznat primatelju leasinga te čiji je način promjene detaljno predstavljen ugovornim odredbama primatelju leasinga. S obzirom na navedeno promjena leasing rate/obroka zbog „promjene troškova refinanciranja Društva” morao bi biti predmet posebnog usuglašavanja između Društva i primatelja leasinga kako bi se primatelj leasinga detaljnije upoznao s razlogom promjene i načinom na koji će promjena leasing rate/obroka biti izvedena te kako bi na kraju i mogao pristati na navedenu promjenu. S obzirom da je člankom 36. stavkom 3. Zakona iz 2006. određeno da ugovor o leasingu mora biti sklopljen u pisanom obliku dok je člankom 286. stavkom 2. ZOO iz 2008. određeno kako zahtjev zakona da ugovor bude sklopljen u određenom obliku važi i za sve kasnije izmjene i dopune ugovora način usuglašavanja ugovornih strana o promjeni leasing rate/obroka uslijed „promjene troškova refinanciranja Društva” mogao bi biti samo pisani dodatak ugovoru o leasingu.

Nadalje, činjenica je da je kao jedno od načela obveznog prava navedeno i načelo slobode ugovaranja. No također je navedeno kako je sloboda ugovaranja moguća ukoliko ista nije suprotna Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima i moralu društva. Sukladno članku 269. stavku 2. ZOO-a iz 2008. svaka činidba kao što je plaćanje obroka ili rate leasinga mora biti moguća, dopuštena i određena, odnosno određiva pri čemu je činidba određiva ako ugovor sadrži podatke pomoću kojih se može odrediti. Također, člankom 36. stavkom 4. Zakona iz 2006. je određeno kako ugovor o leasingu mora biti napisan na pregledan i razumljiv način primatelju leasinga.

Kako je ranije već opisano Hanfa je utvrdila kako iz odredbi ugovora o leasingu nije jasno određena promjena leasing rata/obroka (odnosno kamatnih stopa temeljem kojih se isti obračunavaju), a koji nedvojbeno predstavljaju bitne sastojke ugovora o leasingu čime ugovor o leasingu nije sastavljen na pregledan i razumljiv način primatelju leasinga. Sukladno navedenom, iako je sloboda ugovaranja jedno od temeljnih načela obveznog prava ona ipak nije neograničena te ne smije ići nauštrb drugih temeljnih prava i načela. Stoga je sloboda ugovaranja ograničena između ostalog i zakonskim odredbama koje reguliraju pojedine obvezne odnose kao što su ostale odredbe Zakona o obveznim odnosima ili odredbe Zakona iz 2006.

Slijedom navedenog, Hanfa ostaje kod utvrđenja u Zapisniku kako su navedene odredbe općih uvjeta ugovora o financijskom i operativnom leasingu nejasne, podložne različitim tumačenjima, ne doprinose transparentnosti ugovornih odnosa te ostavljaju mogućnost Društvu da na primatelja leasinga prevali troškove koji nisu vezani uz financiranje aktivnih ugovora o leasingu. Pored navedenog, osim što nije imalo jasne ugovorne osnove za promjenu kamatnih marži te navedeno nije usuglasilo s primateljem leasinga nadzorom je nedvojbeno utvrđeno da za takvo postupanje Društvo nije imalo opravdane razloge.

Društvo dodatno u Prigovoru skreće pažnju i kako su obveze po ugovorima o leasingu koje je Društvo sklapalo uredno ispunjene, a možebitne tražbine iz većine tih ugovora su zastarjele.

Okolnost koju Društvo navodi na kraju Prigovora o uredno ispunjenim obvezama i zastari tražbina ne mijenjaju činjenicu kako je Društvo jednostrano i selektivno povećalo inicijalno

ugovorene kamatne stope (marže) temeljem kojih je obračunavalo leasing rate/obroke pri čemu kao podlogu za navedeno nije imalo jasne ugovorne odredbe i opravdane razloge te o navedenim izmjenama nije na primjeren način obavijestilo primatelje leasinga. Tako povećane kamatne stope (marže) Društvo je održavalo do isteka ugovora te je na taj način primateljima leasinga zaračunalo leasing rate/obroke u iznosu većem od inicijalno ugovorenog. Navedenim postupanjem članovi Uprave Društva nisu osigurali da poslovanje Društva bude u skladu s odredbama tada važećeg Zakona iz 2006. i propisima donesenim na temelju tog zakona, odnosno u skladu s drugim zakonima kojima se uređuje poslovanje leasing društava te propisima donesenim na temelju tih zakona čime su postupili suprotno članku 22. Zakona iz 2006. Stoga je Hanfa predmetnim nadzorom utvrdila opisane nezakovitosti i nepravilnosti te odredila mjere predmetnim rješenjem sukladno odredbama Zakona.

Slijedom navedenog, Hanfa je odlučila da je Društvo dužno dostaviti pisano očitovanje Hanfi o aktivnostima koje je poduzelo prema svim primateljima leasinga kojima je u 2008. i 2009. promijenilo inicijalno ugovorene kamatne stope u ugovorima o leasingu na način da je temeljem više odluka Uprave Društva povećalo kamatnu maržu, a kako je to naloženo u točki 1. izreke ovog Rješenja.

2. Razmatrajući obim i utjecaj utvrđenih nepravilnosti na korisnike usluga leasinga Hanfa je sukladno članku 101. stavku 2. točki 7., a u svezi članka 101. stavka 1. točke 4. Zakona naložila Društvu posebnu nadzornu mjeru objave obavijesti o donesenom predmetnom rješenju na internetskoj stranici Društva te postavljanje mrežne veze na predmetno rješenje koje će se objaviti na internetskoj stranici Hanfe, kao i zabranu uklanjanja navedene obavijesti sa početne internetske stranice Društva u razdoblju od 60 (šezdeset) dana od dana objave kako bi sve zainteresirane osobe bile obavještene o navedenom nalogu.

3. Društvo je dana 19. travnja 2021. Hanfi temeljem *Pravilnika o sadržaju te načinu i rokovima dostave redovitih izvješća leasing društava i izvješća na zahtjev Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga* („Narodne novine“ broj 57/16, 72/17) dostavilo obavijest o planiranom održavanju redovne skupštine dana 27. travnja 2021. godine (KLASA: 973-08/21-01/03). U sklopu navedene obavijesti dostavljena je i preslika poziva za skupštinu s dnevnim redom i prijedlogom odluka. Uvidom u navedeni poziv na skupštinu, između ostaloga utvrđeno je da je točka 1. c) dnevnog reda „Odluka o upotrebi dobiti ostvarene u 2020. godini“, dok je točka 2. dnevnog reda „Isplata zadržane dobiti“. Tako je točkom 1. c) utvrđena dobit nakon oporezivanja za 2020. u iznosu 28.830.569,29 kuna te je istom točkom navedeno da će se ista dobit isplatiti jedinom članu Društva. U točki 2. navedeno je da će se isplatiti zadržana dobit prethodnih godina kako bi zbroj isplaćene dobiti iz 2020. godine i zadržane dobiti iz prethodnih godina iznosio 6.000.000,00 EUR u kunsnoj protuvrijednosti za EUR prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan isplate. Dodatno, Društvo je dana 21. travnja 2021. dostavilo ispravak točke 1. c) „Odluke o upotrebi dobiti ostvarene u 2020. godini“ u kojem je navedeno da dobit ostvarena u 2020. iznosi 29.830.569,29 kuna te da će se ista isplatiti jedinom članu Društva. U ispravku se navodi i da ostatak poziva na skupštinu ostaje nepromijenjen.

S obzirom na činjenično stanje utvrđeno posrednim upravnim i neupravnim nadzorom u dijelu obračuna kamata (KLASA: 973-04/20-01/27 i KLASA: UP/I 973-06/21-01/04) Hanfa ocjenjuje kako bi isplata dobiti odnosno donošenje navedene odluke umanjilo sposobnost Društva da u potpunosti odgovori na sve rizike koji mogu proizaći iz donesene odluke Hanfe kao i iz eventualnih sudskih presuda, a što izravno može imati za posljedicu ispunjavanje obveza prema primateljima leasinga koji su oštećeni postupanjem Društva. Navedeno Hanfa potkrjepljuje činjenicom da će Društvo ovim Rješenjem potencijalno biti izloženo odljevima sredstava zbog povrata pogrešno obračunatih kamata/leasing obroka.

Trenutni vlasnik Društva, društvo Meta Leasing GmbH je u postupku stjecanja izravnog kvalificiranog udjela u Društvu (KLASA: UP/I 973-02/20-01/12), za što mu je dana 11. prosinca 2020. izdana suglasnost, dostavio dokument „Poslovni plan za društvo Heta Asset Resolution Hrvatska d.o.o.“. Uvidom u isti navedeno je primjerice da adekvatnost kapitala (točka 42. projekcije) i novčana sredstva (točka 38. projekcije) i dalje mogu biti na visokoj razini, iskazavši

ih pritom u planu u iznosu koji ne predviđa nikakvu isplatu dobiti, tekuće godine ili zadržane dobiti.

Sukladno navedenom Društvo odnosno vlasnik Društva je Hanfi u postupcima u kojima je Hanfa donosila odluku o suglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave Društva odnosno u postupku odlučivanja o suglasnosti za stjecanje kvalificiranog udjela u Društvu dostavljalo podatke o planiranim aktivnostima kako vlasnika Društva, društva Meta Leasing GmbH tako i samog Društva koji očito odstupaju od najavljene aktivnosti Društva. Na osnovu tako dostavljenih projekcija i planova po kojima Društvo kao ni vlasnik nisu planirali nikakav veći odljev sredstava iz Društva u slijedećih nekoliko godina su navedeni postupci i rješavani.

Sukladno članku 77. stavku 2. Zakona osnovni ciljevi nadzora su provjera zakonitosti, procjena sigurnosti i stabilnosti poslovanja leasing društva, a radi zaštite interesa primatelja leasinga i javnog interesa, pridonosenja stabilnosti financijskog sustava te promicanja i očuvanja povjerenja u tržište leasinga.

S obzirom na sve navedeno, Hanfa je ocijenila potrebnim Društvo izreći posebnu nadzornu mjeru sukladno članku 101. stavku 1. točki 4. Zakona te s njim povezanim člankom 101. stavkom 2. točkom 8. alinejom d) Zakona kojom će se Društvo zabraniti, odnosno ograničiti raspolaganje imovinom kojom upravlja na način kako je to naloženo u točki 3. izreke ovoga Rješenja, s obzirom na moguće implikacije ovog Rješenja na financijsku stabilnost Društva.

Hanfa će pratiti postupanje Društva po predmetnom Rješenju te će s obzirom na navedeno preispitati postojanje razloga na osnovu kojih je izrečena posebna nadzorna mjera iz točke 3. izreke ovoga Rješenja te može, ovisno o toj ocjeni, izmijeniti ili ukinuti navedenu mjeru i prije isteka roka njenog trajanja.

Datum do kojeg je u izreci ovog Rješenja zabranjena isplata dobiti Društvu određen je imajuću u vidu činjenicu da će Društvo, u ovisnosti o daljnjem razvoju događaja vezano uz ovo Rješenje, do kraja poslovne 2021. godine potencijalno imati obvezu isplate potraživanja ili formiranja rezervacija za potencijalne sudske postupke.

Na temelju rezultata cjelokupnog postupka, provedenog na temelju odredbe članka 78. Zakona, a sukladno članku 9. i 96. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“ broj 47/09, dalje u tekstu: ZUP), odlučeno je kao u izreci Rješenja, a sve uzimajući u obzir da se time u većoj mjeri nego što je to nužno ne ometa redovito poslovanje Društva, sve u skladu s načelom zaštite prava stranaka i javnog interesa iz članka 6. ZUP-a.

Odlučujući o dužini rokova u kojima je Društvo dužno postupiti po Rješenju, Hanfa je uzela u obzir prirodu i obujam obveze te ocijenila da je navedeni rok za izradu i dostavu izvješća Hanfi primjeren i logičan sukladno članku 79. stavku 2. ZUP-a.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog Rješenja žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Upravnom sudu u Zagrebu u roku od 30 dana od dana primitka ovog Rješenja.

PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA
dr. sc. Ante Žigman

KLASA: UP/I 973-06/21-01/04

URBROJ: 326-01-50-52-521-21-5

Zagreb, 22. travnja 2021.